

# UCTENIE PAMIATKY ZAHYNOTÝCH VOJAKOV PRI HEJCOCH NA HÁJI NICOVÔ – PRI PAMÄTNÍKU NOVODOBÝM VOJNOVÝM VETERÁNOM 19.1.2024 O 11.00 HOD.



## SLOVO NA ÚVOD

Od havárie slovenského vojenského lietadla pri maďarskej obci Hejce, ktorá si vyžiadala 42 vojenských obetí a bola najväčším leteckým nešťastím v dejinách samostatného Slovenska, uplynulo 18 rokov. Lietadlo AN-24 viezlo príslušníkov Ozbrojených síl SR (OS SR), ktorí sa vracali z misie KFOR v Kosove. Nehodu prežil iba jeden z vojakov – v tom čase kpt. Martin FARKAŠ (absolvent Vojenskej akadémie v Liptovskom Mikuláši). Jednotky KFOR (Kosovo Force) s mandátom Organizácie spojených národov (OSN) začali pôsobiť v Kosove od 11. júna 1999. Ich súčasťou boli aj slovenskí vojaci.

Lietadlo so slovenskými príslušníkmi kontingentu KFOR, ktorí sa z misie v Kosove vracali domov, odštartovalo 19. januára 2006 o 17.15 h SEČ z letiska v Prištine. Na jeho palube sa nachádzalo 43 cestujúcich - 42 vojakov, vrátane 8 členov posádky a jeden civilný zamestnanec Ministerstva obrany SR. Pristáť malo v Košiciach okolo 19.40 h, ale okolo 19.30 h havarovalo pri obci Hejce na východe Maďarska, len niekoľko kilometrov od slovenských hraníc. Narazilo do kopca Borsó a začalo horieť. Už o 19.38 hod. informovalo Centrum riadenia vzdušných operácií o leteckej nehode. Na miesto katastrofy okamžite vyrazili maďarskí aj slovenskí záchranári, ktorí našli len jedného človeka, preživšieho haváriu.

Z lietadla, ktoré po páde zachvátil požiar, zostala len časť kabíny, zadná časť trupu a obhorené rozptýlené trosky. Telesné pozostatky obetí tohto nešťastia sa

nachádzali v okruhu asi 100 metrov. Všetky identifikované telá obetí previezli 21. januára 2006 na Slovensko. O deň neskôr prepravili na Leteckú základňu v Prešove aj trosky z havarovaného lietadla.

Vláda SR vyhlásila v súvislosti s touto haváriou 24-hodinový štátny smútok, ktorý sa začal zvukom sirén 23. januára 2006. Smútočná rozlúčka s najvyššími vojenskými poctami so 42 obeťami – vojakmi havárie, sa konala 26. januára 2006 v Prešove. Zúčastnili sa na nej prezident SR Ivan Gašparovič, premiér Mikuláš Dzurinda a predseda NR SR Pavol Hrušovský, generálny tajomník NATO Jaap de Hoop Scheffer a maďarský prezident László Sólyom. Vojaci, ktorí zahynuli pri havárii, boli vyznamenaní in memoriam odznakmi vojenského veterána a medailami „Za službu v mierových a pozorovateľských misiách“ alebo „Za vernosť ozbrojeným silám.“

V spojitosti s haváriou lietadla podal demisiu minister obrany Juraj Liška. Jeho nástupca, Martin Fedor, odhalil 11. apríla 2006 na vojenskej základni v kosovskom Šajkovci, pamätník obetiam tejto leteckej katastrofy. Pamätník sa nachádza aj na mieste nešťastia v maďarskej obci Hejce. Haváriu si tam každoročne pripomínajú ako predstavitelia Slovenska, tak aj Maďarska. Vyšetrovací spis predmetnej leteckej havárie bol odtajnený 29. júla 2020 a správu o vyšetrení leteckej nehody vojenského lietadla An-24 sprístupnili na webovej stránke ministerstva obrany.

Slovenskí vojaci pôsobili v misii KFOR takmer 11 rokov - od 1999 do roku 2010. Celkovo sa v rámci misie KFOR vystriedalo 2004 príslušníkov Ozbrojených síl SR.

## **PRIEBEH PIETNEJ SPOMIENKY**

Akcia sa konala pod záštitou Generálneho štábu OS SR, za účasti: ministra obrany SR R. KALIŇÁKA a ďalších príslušníkov MO SR, náčelníka GŠ OS SR gen. D. ZMEKA a príslušníkov GŠ, Klubu generálov (viedol ho genmjr. S. NAĐOVIČ), delegácie AOS M.R.Š. (vedená rektorom plk. A. SABOM), zahraničných vojenských pridencov, predstaviteľov mesta L. Mikuláš, delegácie Únie vojnových veteránov, predstaviteľov Krajskej aj okresnej organizácie SZPB, účastníkov z nášho KVVDL, ďalších spoločenských organizácií, ako aj pozostalých zahynutých vojakov. Celá akcia mala slávnostný charakter, ktorý tejto pietnej spomienke prináleží, aj za účasti hradnej stráže a posádkovej hudby z B. Bystrice.

Pietna spomienka začala preletom dvoch vrtuľníkov letky OS SR.





## PIETNY AKT ZAPOČAL KLADENÍM VENCOV A ZAPÁLENÍM KAHANCOV



Minister obrany SR R. Kaliňák je pripravený

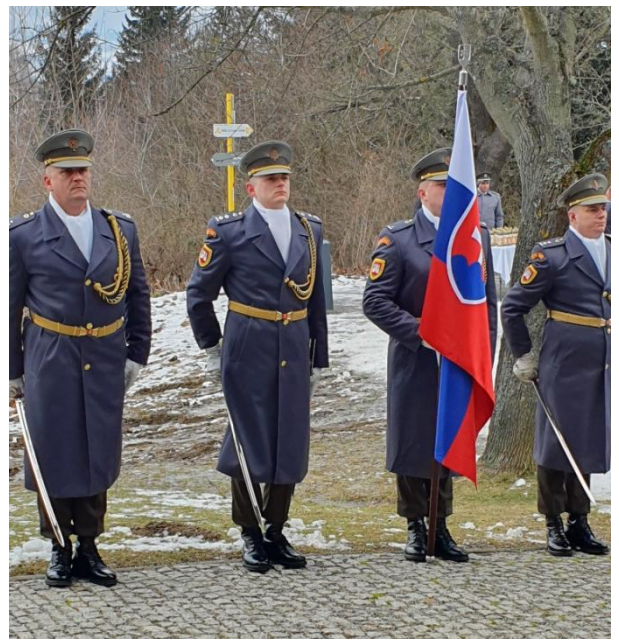
V korunách stromov sme zahliadli vrtuľník















## NASLEDOVALI PRÍHOVORY





## TRUBAČ ZAHRAL PIETNU VEČIERKU





# NAŠI ÚČASTNÍCI A MINISTER OBRANY S VENCAMI V POZADÍ





